Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

DG Openbaar Bestuur & Democr Rechtsstaat
DGOBDR-BFR-Regelg. Toezicht & Monitoring

Onze referentie

bijlage

Uitkomst nieuwe en voort te zetten specifieke uitkeringen

Datum 30 oktober 2026

In het Najaarsloket is besloten tot het instellen of verlengen van elf specifieke uitkeringen (SPUKS) na beoordeling door de desbetreffende vakdepartementen, de fondsbeheerders en de koepels. Dit betreft twee verlengingen van bestaande SPUKS en negen nieuwe SPUKS. Onderstaand wordt een overzicht van de beoordeling gegeven:

Verlengingen van bestaande SPUKS

- Van de minister van VRO:

<u>Specifieke uitkering Huisvesting evacués</u>
Voor de SPUK Huisvesting evacués gaat het om een verlenging van 2026 tot en met 2029. In 2024 en 2025 zijn er middelen verstrekt aan de Veiligheidsregio Utrecht voor de opvang van evacués. De taak is bij de veiligheidsregio belegd. De veiligheidsregio dient een begroting aan te leveren bij het Rijk, waarbij er volledige kostencompensatie plaatsvindt. Vanwege directe bekostiging van de veiligheidsregio is verstrekking via een fondsuitkering niet mogelijk en worden de middelen via een SPUK uitgekeerd.

<u>Specifieke uitkering Huisvesting grote gezinnen vergunninghouders derde tranche</u>
Dit betreft een eenmalige verlenging van de SPUK voor 2027. Vanwege de bijbehorende aanvraagprocedure inclusief voorwaarden waar gemeenten aan moeten voldoen (om een groot gezin middels de regeling te huisvesten), en de bestedingsdoelen, is het op dit moment niet mogelijk om de SPUK als fondsuitkering te verstrekken. Momenteel wordt onderzocht hoe de SPUK na 2027 beter kan aansluiten bij de behoefte van de doelgroep en wat de hierbij best passende uitkeringsvorm is.

Nieuw in te stellen SPUKS

- Van de minister van VRO:

<u>Specifieke uitkering Versterken uitvoeringskracht woningbouw</u>
Voor de jaren 2026 tot en met 2029 wordt een regeling opgesteld bestaande uit twee onderdelen om provincies in staat te stellen:
- de versterking van de ambtelijke capaciteit en deskundigheid van gemeenten ten behoeve van de uitvoering van de woondeals te organiseren,
- én de uitvoering en actualisering van de woondeals en de regionale versnellingstafels te ondersteunen.

Gemeenten hebben behoefte aan een plek waar zij terecht kunnen met hulpvragen rondom woningbouw. Gezamenlijk wordt de wens gedeeld om bij de provincies een loket in te richten voor de uitvoering en actualisering van de woondeals en regionale versnellingstafels. Provincies hebben veelal de capaciteit

en deskundigheid in huis om in te zetten en dit voorkomt dat gemeenten hiervoor met elkaar concurreren op de arbeidsmarkt. In de regeling worden provincies verplicht een loket in te richten, waar gemeenten terecht kunnen met hun hulpvragen ten behoeve van ambtelijke capaciteit en deskundigheid. In de SPUK wordt toegelicht dat het niet de bedoeling is dat provincies de middelen overhevelen naar gemeenten. Dit zorgt ervoor dat provincies de regie houden en zorgt voor beperking van de administratieve- en controlelasten voor gemeenten. In het verleden is het namelijk voorgekomen dat middelen werden overgeheveld naar gemeenten, wat kan bij een decentralisatie-uitkering, waardoor de administratieve- en controlelasten voor hen opliep. Ook voorkomt het inrichten van een loket bij provincies dat gemeenten met elkaar concurreren op de arbeidsmarkt.

- Van de minister van KGG:

<u>Specifieke uitkering Regeling gebiedsinvesteringen 110/150 kV</u>
De minister van KGG keert een SPUK uit om gemeenten in staat te stellen de lokale omgeving van nieuw te bouwen hoogspanningsstations te verbeteren. Het betreft een bijdrage van het Rijk om op lokaal niveau het draagvlak hoog te houden voor het plaatsen van hoogspanningsstations van TenneT. De middelen hiervoor zijn bestemd vanuit het Klimaatfonds; over middelen uit het fonds dient specifiek verantwoording te worden afgelegd. Het is daarnaast politiek wenselijk om deze middelen voor dit specifieke doel te oormerken als ondersteuning van de energietransitie. Om die redenen is gekozen voor een uitkering in de vorm van een SPUK. De SPUK loopt tot en met 2031.

<u>Specifieke uitkering Fixteams MKB</u>
De minister van KGG ontvangt middelen uit het Europese Social Climate Fund. Uit deze middelen wordt een SPUK gefinancierd, waaruit alle gemeenten in Nederland een Fixteam kunnen inrichten om kwetsbare micro-ondernemingen te ondersteunen met energiebesparende maatregelen. Deze SPUK loopt van 2026 tot en met 2031. Vanwege de verantwoordingsverplichting van Rijk richting Europa is het noodzakelijk om de middelen via een SPUK aan de provincie te verstrekken, om zo de nodige verantwoordingsinformatie op te kunnen vragen.

<u>Specifieke uitkering Ontzorgingsprogramma</u>
De minister van KGG verstrekt een SPUK aan provincies om een ontzorgingsprogramma voor de verduurzaming van het mkb te financieren. Aan de middelen is een aanvraagprocedure verbonden en er zijn aanvullende voorwaarden aan de uitkering gesteld, die niet losgelaten kunnen worden. Daarnaast is er ook bij provincies behoefte aan stabiliteit in de wijze van verstrekken van deze middelen. Dit alles afwegende is het instellen van een SPUK noodzakelijk. De bestedingsperiode van de SPUK loopt tot en met 2030.

- Van de minister van AenM:

<u>Specifieke uitkering Voorlopige voorzieningen</u>
De minister van AenM verstrekt in 2026 eenmalig een SPUK in het kader van gerechtelijke uitspraken om voor een afgebakende groep vreemdelingen opvang te beiden gedurende hun bezwaar en beroep tegen de beëindiging van de Landelijke Vreemdelingen Voorziening. Vooraf kan hier geen raming van worden gemaakt van de kosten, waardoor een SPUK nodig is om te verzekeren dat gemeenten voor de werkelijke kosten worden gecompenseerd. Deze keuze borgt tijdige financiering en uitvoerbaarheid, zonder vooraf een vaste omvang vast te

moeten stellen.

- Van de minister van IenW:

Specifieke uitkering Amendement Grinwis t.b.v. openbaar vervoer
Het ministerie van IenW keert in 2026 eenmalig een SPUK uit in het kader van het amendement Grinwis dat middelen ter beschikking stelt aan het OV ter compensatie van de verminderde vergoeding voor het gebruik van het studenten reisproduct. De middelen worden naar rato verdeel over verschillende OV-autoriteiten. Toelichting waarom SPUK: de middelen voor 2026 kunnen niet via de reguliere Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer worden verstrekt, omdat de BDU-middelen voor 2026 per 1 december 2025 al beschikt moesten zijn. De middelen voor 2027 worden wel weer via de reguliere BDU verstrekt.

Specifieke uitkering Verlaging Dam Lateraalkanaal
Het ministerie van IenW keert in 2027 eenmalig een SPUK uit voor het project verlaging Dam Lateraalkanaal. Als gevolg van de gebiedsontwikkeling is er waterstandverlaging ontstaan, waarvoor een rijksbijdrage is toegezegd. De middelen worden verstrekt uit het Deltafonds, over deze middelen uit het fonds dient specifiek verantwoording te worden afgelegd, en deze zijn specifiek voor dit doel toegekend aan de gemeente Roermond voor het specifieke project.

Specifieke uitkering Elektrificatie spoorlijn Almelo-Mariënberg
Het ministerie van IenW keert in 2027 en 2028 een specifieke uitkering uit om bij te dragen aan het project voor elektrificatie spoorlijn Almelo-Mariënberg. In 2028 wordt de SPUK geëvalueerd, waarbij wordt gekeken naar de mogelijkheid om de middelen in de toekomst via een fondsuitkering te verstrekken (BFU). Voor de besteding van de middelen zijn voorwaarden vastgesteld in een bestuursovereenkomst. De middelen worden verstrekt vanuit het Mobiliteitsfonds, over middelen uit het fonds dient specifiek verantwoording te worden afgelegd.

Specifieke uitkering Spoorzone Groningen
Het ministerie keert in 2026 eenmalig een specifieke uitkering uit voor de ontwikkeling van de spoorzone Groningen. Middelen zijn beschikbaar gesteld vanuit motie Koopmans (TK 27658, nr. 41) en specifiek gereserveerd voor de Spoorzone Groningen. De middelen worden verstrekt vanuit het Mobiliteitsfonds, over middelen uit het fonds dient specifiek verantwoording te worden afgelegd.